

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 marca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił, że J. S. jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) Biuro Usług (...) z siedzibą w Ł. T. M. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu we wskazanych w decyzji okresach na przestrzeni okresu od stycznia 2012 roku do grudnia 2014 roku oraz określił miesięczne podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Podniósł, że w okresach tych J. S. nie wykonywał umów o dzieło, lecz umowy zlecenia, a płatnik składek nie zgłosił ubezpieczonego do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego i nie rozliczył za niego tych składek.

/decyzja - k. 40 odwrot - 43 akt ZUS/

W dniu 26 kwietnia 2016 roku odwołanie od powyższej decyzji złożył J. S. reprezentowany przez radcę prawnego, wnosząc o jej zmianę i zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Podniósł, że łączyła go z płatnikiem składek umowa o dzieło.

/odwołanie - k. 2-4, koperta - k. 6/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 30 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego odrzucenie. W uzasadnieniu organ rentowy przytoczył argumentację, jak w zaskarżonej decyzji, a ponadto wskazał, iż zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołanie składa się w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. Natomiast zaskarżona decyzja została doręczona w dniu 24 marca 2016 roku.

/odpowiedź na odwołanie - k. 7-95 odwrot/

W piśmie procesowym z dnia 2 sierpnia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawcy podniósł, że skarżona decyzja została odebrana w dniu 24 marca 2016 roku przez matkę wnioskodawcy, która z uwagi na podeszły niedołężność związaną z podeszłym wiekiem (76 lat) i złym stanem zdrowia nie jest zaangażowana w sprawy zawodowe wnioskodawcy i nie posiada świadomości co do skutków związanych z niezachowaniem terminów ustawowych. Wskazał, że dzień 24 marca 2016 roku przypadał w Wielki Czwartek poprzedzający Ś. Wielkanocne, w którym matka wnioskodawcy zajmowała się obowiązkami domowymi związanymi ze zbliżającymi się Ś.. Przyznał, że matka wnioskodawcy zapomniała przekazać wnioskodawcy skarżoną decyzję, o której prawdopodobnym doręczeniu wnioskodawca powziął wiadomość od płatnika składek T. M. (T. M. doręczono decyzję w dniu 29 marca 2016 roku) dopiero w dniu 25 kwietnia 2016 roku w trakcie spotkania. Matka wnioskodawcy nie pamiętała daty doręczenia decyzji, na podstawie daty decyzji wnioskodawca uznał, że jej doręczenie nastąpiło po Ś. Wielkanocnych. Wnioskodawca niezwłocznie po uzyskaniu powyższej informacji zlecił napisanie odwołania od decyzji radcy prawnemu już w dniu 25 kwietnia 2016 roku. Decyzję nadano w dniu następnym, tj. w dniu 26 kwietnia 2016 roku. Wyjaśnił, że termin wniesienia odwołania upłynął w dniu 25 kwietnia 2016 roku z uwagi na fakt, że dzień 24 kwietnia 2016 roku przypadał w niedzielę. W konkluzji wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania.

/pismo - k. 14-15/

Na rozprawie w dniu 26 września 2017 roku pełnomocnik organu rentowego wniósł o odrzucenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Pełnomocnik wnioskodawcy i zainteresowanego płatnika składek poparł odwołanie oraz oświadczył, że w chwili złożenia odwołania brak było po stronie wnioskodawcy świadomości w zakresie uchybienia terminu do jego wniesienia. Zainteresowany przyłączył się do odwołania.

/stanowiska, oświadczenie 00:02:00, 00:03:18, 00:03:39 - płyta CD k. 27/

Na rozprawie w dniu 26 października 2017 roku pełnomocnik wnioskodawców poparł odwołanie. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o odrzucenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości po 2.400 zł od każdego z wnioskodawców.

/stanowiska 00:01:44, 00:01:59 - płyta CD k. 39/

Stanowiska procesowe nie uległy zmianie w toku dalszego procesu, pełnomocnik organu rentowego wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

/stanowiska 00:02:06, 00:02:12, 00:02:18, 00:24:54, 00:30:00, 00:31:37 - płyta CD k. 73/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 marca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił, że J. S. jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) Biuro Usług (...) z siedzibą w Ł. T. M. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu we wskazanych w decyzji okresach na przestrzeni okresu od stycznia 2012 roku do grudnia 2014 roku oraz określił miesięczne podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Podniósł, że w okresach tych J. S. nie wykonywał umów o dzieło, lecz umowy zlecenia, a płatnik składek nie zgłosił ubezpieczonego do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego i nie rozliczył za niego tych składek.

/decyzja - k. 40 odwrót - 43 akt ZUS/

J. S. zamieszkiwał wraz z matką – L. S., pod adresem Ł., ul. (...).

/okoliczność bezsporna, zeznania wnioskodawcy J. S. 00:05:26 - płyta CD k. 39/

W 2016 roku matka wnioskodawcy czuła się dobrze. Matka wnioskodawcy zmarła w dniu 12 listopada 2017 roku.

/zeznania wnioskodawcy J. S. 00:05:26, 00:11:51 - płyta CD k. 39, 00:17:05 – płyta CD k. 73/

Wiosną 2016 roku wnioskodawca był w dobrym stanie zdrowia. Był wówczas aktywny zawodowo. Wykonywał pracę muzyka. Nie miał stałych godzin pracy.

/zeznania wnioskodawcy J. S. 00:05:26, 00:11:51, 00:18:40 – płyta CD k. 73/

Jako muzyk zajmował się oprawą muzyczną na pogrzebach.

/zeznania wnioskodawcy J. S. 00:22:05 - płyta CD k. 73/

Matka wnioskodawcy nie odbierała korespondencji adresowanej do wnioskodawcy. Nie chciała potwierdzać odbioru korespondencji wnioskodawcy. Gdy wnioskodawca był w mieszkaniu, jego matka informowała go, że jest dla niego korespondencja do odbioru. Gdy wnioskodawcy nie było w domu, listonosz zostawiał dla niego awizo, w skrzynce pocztowej.

/zeznania świadka A. K. 00:08:53, 00:11:09 – płyta CD k. 73/

Zaskarżona decyzja z dnia 21 marca 2016 roku wraz z pouczeniem o przysługującym prawie i terminie do złożenia odwołania została wysłana na adres zamieszkania wnioskodawcy w Ł., ul. (...) i w dniu 24 marca 2016 roku odebrana przez wnioskodawcę. Na zwrotnym potwierdzeniu odbioru widnieje podpis: (...).

/okoliczność bezsporna, zwrotne potwierdzenia odbioru decyzji – k. 44-44 odwrót akt ZUS, zeznania świadka A. K. 00:08:53 – płyta CD k. 73/

T. M. złożył za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika odwołanie od decyzji o tożsamej treści w ustawowym terminie, postępowanie w tej sprawie jest obecnie zawieszona. Na dzień 1 kwietnia 2016 roku T. M. posiadał wiedzę odnośnie doręczenia mu decyzji o tożsamej względem skarżonej decyzji treści. Po jej otrzymaniu skontaktował się z J. S..

/okoliczność bezsporna, zeznania płatnika składek T. M. 00:17:55 – płyta CD k. 39, 00:20:11, 00:22:05 - płyta CD k. 73/

J. S. odbył z T. M. rozmowę odnośnie skarżonej decyzji. W trakcie rozmowy J. S. deklarował zamiar wniesienia odwołania od decyzji i chęć przyłączenia się do odwołania T. M. celem popierania jego stanowiska.

/zeznania wnioskodawcy J. S. 00:09:52 – płyta CD k. 39, zeznania płatnika składek T. M. 00:13:43, 00:15:37 – płyta CD k. 39, 00:22:05 - płyta CD k. 73/

T. M. zasugerował w trakcie powyższej rozmowy ubezpieczonemu potrzebę skorzystania z pomocy profesjonalnego pełnomocnika.

/zeznania płatnika składek T. M. 00:15:37 – płyta CD k. 39/

Bezpośrednio po tej rozmowie ubezpieczony nie podjął żadnych kroków celem wniesienia odwołania.

/zeznania wnioskodawcy J. S. 00:09:52 – płyta CD k. 39/

J. S. samodzielnie skontaktował się z radcą prawnym celem zlecenia mu napisania odwołania od skarżonej decyzji. We własnym zakresie załatwiał formalności związane z udzieleniem pełnomocnictwa radcy prawnemu.

/zeznania płatnika składek T. M. 00:15:37 – płyta CD k. 39/

Pełnomocnik wnioskodawcy – radca prawny U. R. odwołanie od decyzji z dnia 21 marca 2016 roku nadał w urzędzie pocztowym w Ł. w dniu 26 kwietnia 2016 roku przesyłką poleconą o nr (00) (...).

/koperta – k. 6/

Odwołanie jest opatrzone datą sporządzenia: (...), dnia 20 kwietnia 2016 roku”. W pełnomocnictwie udzielonym przez wnioskodawcę radcy prawnemu w tym postępowaniu wskazano datę sporządzenia 25 kwietnia 2016 roku.

/odwołanie – k. 2-4, pełnomocnictwo – k. 5/

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd odmówił wiary zeznaniom wnioskodawcy J. S. w zakresie w jakim twierdził, że zaskarżoną decyzję odebrała jego matka L. S. a nie on sam i że odbieraniem korespondencji do niego adresowanej zajmowała się jego matka. Zeznania wnioskodawcy stoją w sprzeczności zarówno z podpisem widniejącym na zwrotnym potwierdzeniu odbioru, tj. (...) jak i z zeznaniami przesłuchanego w charakterze świadka A. K. będącego w spornym okresie listonoszem zatrudnionym w placówce pocztowej pośredniczącej w przesłaniu zaskarżonej decyzji. Z zeznań świadka A. K., w którego w zakresie stałych obowiązków leżało dostarczanie przesyłek pocztowych w rejonie ul. (...) i ul. (...), wynika, że ubezpieczony adresowaną do niego korespondencję odbierał osobiście – w przypadku gdy był w domu, bądź przez awizo – w przypadku gdy nie było go w domu a matka ubezpieczonego nie odbierała korespondencji adresowanej do syna. Jednocześnie jak wynika z zeznań ubezpieczonego wykonywał on wówczas pracę muzyka i nie miał stałych godzin pracy. Istotnym jest także, że na poprzedniej rozprawie wnioskodawca zeznał, że w spornym okresie pracę świadczył w godzinach 10.00-16.00 a zatem zeznania te są wewnętrznie sprzeczne. Powyższe okoliczności świadczą o braku wiarygodności ubezpieczonego. Sąd w pełni dał wiarę świadkowi A. K. – doręczycielowi przesyłek pocztowych. Zeznania tego świadka znajdują potwierdzenie w dokumentach tj. korespondują z podpisem złożonym na poświadczeniu odbioru spornej przesyłki. Ponadto w trakcie zeznań świadek potrafił wskazać gdzie wnioskodawca zamieszkiwał oraz pamiętał, że starsza osoba – matka wnioskodawcy nie chciała odbierać

korrespondencji dla syna prosząc o pozostawienie awiz w skrzynce. Sąd nie dopatrył się żadnych okoliczności, które pozwalałyby na zdyskredytowanie zeznań tego świadka. Podkreślenia wymaga, że świadek obecnie jest emerytem i osobą całkowicie obcą dla stron. W żaden sposób nie jest zainteresowany w wyniku postępowania. W ocenie sądu zeznania wnioskodawcy nie zasługują na wiarę. Nie znajdują one żadnego potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Ponadto zeznania wnioskodawcy są nielogiczne. W ocenie Sądu nie zasługują one na wiarygodność i stanowią próbę usprawiedliwienia jego nierozważnego postępowania.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego grafologa celem zweryfikowania podpisu na zwrotnym potwierdzeniu odbioru decyzji wobec dostatecznego wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w drodze pozostałego materiału dowodowego. Wniosek ten zmierzałby jedynie do przedłużenia postępowania. Ponadto podnieść należy, że Sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je do momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (art. 217§2 k.p.c.) / vide wyrok SA w Rzeszowie z dnia 23 września 2015 roku w sprawie IIIAUa 542/15 Lex nr 1808730, wyrok SA w Szczecinie z dnia 29 września 2016 roku III AUa 59/16, Lex 2166441/.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołanie od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji.

W myśl przepisu art. 477⁹ § 3 k.p.c. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Jak ustalono w niniejszej sprawie decyzją z dnia 21 marca 2016 roku została doręczona wnioskodawcy J. S. w dniu 24 marca 2016 roku. Powyższa okoliczność została potwierdzona wpisem widniejącym na zwrotnym potwierdzeniu odbioru zaskarżonej decyzji (imię i nazwisko ubezpieczonego) oraz zeznaniami świadka A. K., co do wiarygodności których Sąd nie miał żadnych zastrzeżeń. Ponadto jak wynika z zeznań płatnika składek T. M. na dzień 1 kwietnia 2016 roku T. M. posiadał wiedzę odnośnie doręczenia mu decyzji o tożsamej względem skarżonej decyzji treści a po jej otrzymaniu skontaktował się z J. S., który deklarował zamiar wniesienia odwołania od decyzji i chęć przyłączenia się do odwołania T. M. celem popierania jego stanowiska w sprawie. Z zeznań płatnika składek wynika nadto, że zasugerował on w trakcie powyższej rozmowy ubezpieczonemu potrzebę skorzystania z pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Sam ubezpieczony zaś zeznał, że bezpośrednio po tej rozmowie nie podjął żadnych kroków celem wniesienia odwołania. Płatnik składek natomiast zeznał, że J. S. samodzielnie skontaktował się z radcą prawnym celem zlecenia mu napisania odwołania od skarżonej decyzji i że we własnym zakresie załatwiał formalności związane z udzieleniem pełnomocnictwa radcy prawnemu. W powyższych okolicznościach uznać zatem należało, że wnioskodawca zapoznał się z treścią decyzji (a zatem i z pouczeniem dotyczącym terminu do wniesienia środka zaskarżenia). Stwierdzić wobec tego należy, że termin na wniesienie odwołania dla wnioskodawcy upłynął w dniu w dniu 25 kwietnia 2016 roku z uwagi na fakt, że dzień 24 kwietnia 2016 roku przypadał w niedzielę. Tymczasem zgodnie z datą widniejącą na stemplu pocztowym odwołanie zostało nadane przez pełnomocnika wnioskodawcy w dniu 26 kwietnia 2016 roku, a zatem po ustawowym miesięcznym terminie.

W toku postępowania sądowego pełnomocnik wnioskodawczyni nie zakwestionował, iż odwołanie od decyzji z dnia 21 marca 2016 roku zostało wniesione po terminie. Przesłuchany w charakterze strony J. S. przyznał, że bezpośrednio po rozmowie z T. M. (mającej miejsce jak wynika z zeznań T. M. po doręczeniu mu decyzji w dniu 1 kwietnia 2016 roku) nie podjął bezpośrednio działań zmierzających do wniesienia odwołania, ostatecznie twierdził, że nie jest w stanie sobie przypomnieć tej okoliczności. J. S. nie był także w stanie wskazać dokładnej daty odebrania przez płatnika składek decyzji, daty zwrócenia się do radcy prawnego o pomoc w napisaniu odwołania, wskazując, że

nastąpiło to chyba pod koniec kwietnia 2016 roku. Nie potrafił także wyjaśnić wątpliwości związanych z różnicami w datach sporządzenia pełnomocnictwa do złożenia odwołania (25 kwietnia 2016 roku) i sporządzenia odwołania (20 kwietnia 2016 roku). Przede wszystkim nie potrafił wskazać daty powzięcia informacji o doręczeniu skarżonej decyzji, wskazując, że ma problemy z pamięcią z uwagi na zły stan zdrowia. Jednocześnie J. S. zeznał, że w spornym okresie, tj. wiosną 2016 roku czuł się dobrze, nie miały miejsca żadne okoliczności dotyczące jego osoby, które uniemożliwiłyby mu złożenie odwołania w terminie. Natomiast przyczyny uchybienia terminu do wniesienia odwołania wskazywane przez pełnomocnika wnioskodawcy odnosiły się do osoby matki J. S., co pozostaje bez znaczenia wobec uznania, że wnioskodawca (a nie jego matka) odebrał zaskarżoną decyzję. Niezależnie od powyższego na marginesie wskazać należy, że powołano się dość ogólnikowo na zły stan zdrowia matki ubezpieczonego, jej podeszły wiek i potrzebę organizowania Ś. Wielkanocnych. Zauważyć jednakże należy, że J. S. zeznał, że w 2016 roku jego matka czuła się dobrze. Wskazują na to również twierdzenie, iż matka wnioskodawcy przygotowywała Ś. Wielkanocne. Wszelkie twierdzenia wnioskodawcy w zakresie przyczyn uchybienia terminu zostały podane na użytek niniejszego postępowania i nie zostały udowodnione w żaden sposób.

W zacytowanym wcześniej art. 477⁹ § 3 k.p.c. in fine określono przesłanki, przemawiające za zaniechaniem odrzucenia odwołania wniesionego po upływie ustawowego terminu. Okolicznościami usprawiedliwiającymi opóźnienie odwołania jest przekroczenie terminu, które nie jest nadmierne i takie, które nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Wskazane przesłanki muszą wystąpić łącznie. Za przyczyny niezależne od ubezpieczonego w złożeniu spóźnionego odwołania uważa się zwykle chorobę, nieporadność, brak właściwej porady i opieki, czy wprowadzenie w błąd przez organ rentowy. Stosownie do oceny tych okoliczności, odwołanie podlega odrzuceniu albo nadaje mu się bieg.

Tymczasem wnioskodawca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie wykazał przyczyn usprawiedliwiających opóźnione złożenie odwołania, a w konsekwencji, że uchybienie ustawowemu terminowi do wniesienia odwołania nie nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się, pomimo iż samo przekroczenie terminu nie jest nadmierne. Na okoliczność tę nie zgłoszono bowiem żadnych wniosków dowodowych, przesłuchany w charakterze strony J. S. nie posiadał żadnej konkretnej wiedzy w zakresie terminu do wniesienia odwołania (twierząc, że wielu okoliczności nie pamięta) i ograniczył się natomiast do gołosłownego stwierdzenia, że zaskarżoną decyzję odebrała jego matka, a na uchybienie terminu wpływ miały jej sytuacja zdrowotna, podeszły wiek i okoliczność zbliżających się Ś.. A zatem stwierdzić należy, że brak jest podstaw do uwzględnienia przekroczenia terminu do wniesienia odwołania. To, że opóźnienie w złożeniu odwołania było niewielkie samo w sobie nie uzasadnia przywrócenia terminu w kontekście braku jakichkolwiek niezależnych od wnioskodawcy okoliczności, uniemożliwiających wykonanie czynności w terminie.

Podkreślenia wymaga okoliczność, że przepis art. 477⁹ § 3 k.p.c. stanowi samoistną podstawę przywrócenia terminu i reguluje sytuację, w której to odwołujący się ubezpieczony złoży spóźnione odwołanie. Stąd też w przypadku odrzucenia odwołania w trybie art. 477⁹ § 3 k.p.c. ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do wystąpienia z wnioskiem o przywrócenie terminu na podstawie art. 168 k.p.c. (zob. post. Sądu Administracyjnego w G. z 6.6.1994 r., III AUz 61/94, PP 1995, Nr 5, s. 46).

Wobec powyższego na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. odwołanie wnioskodawcy, jako spóźnione podlegało odrzuceniu, o czym Sąd orzekł w punkcie 1 sentencji postanowienia.

W punkcie 2 sentencji postanowienia Sąd Okręgowy, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od J. S. i T. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwoty po 900,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1804). Podnieść należy, że wnioskodawca był w procesie reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który w żaden sposób nie przedstawił jakichkolwiek okoliczności, które pozwalałyby na odstąpienie od zasady odpowiedzialności za wynik

procesu przy orzekaniu o kosztach zastępstwa procesowego. Sąd nie ma obowiązku działania z urzędu w tym zakresie i wyřeczania pełnomocnika strony. Na marginesie należy dodać ,że postępowanie wnioskodawcy w czasie procesu i obarczanie winą jego zmarłej matki za złożenie po terminie odwołania przez wnioskodawcę w ocenie Sadu zasługuje na dezaprobatę i za działanie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

K.W.

ZARZĄDZENIE

odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

16.02.2018